

UKRAINIAN JOURNAL ЕКОНОМІСТ

2021

#11

ПОДІЇ, ОСОБИСТОСТІ та ІДЕЇ, ДОСЛІДЖЕННЯ та ПРОГНОЗИ

EVENTS, PERSONS & IDEAS, RESEARCHES & FORECASTS

Природа не визнає жартів, вона завжди правдива, завжди серйозна, завжди строга; вона завжди права; помилки ж і омани походять від людей...

Гюґанн ГЕТЕ

2021-го листопада

За словами Генріха Гейне, як «про сидячого на троні Юпітера Фідія в Олімпії казали, що якби він колись раптом встав, він проломив би головою дах храму. Таким самим було становище Гете у Веймарі: якби він колись раптом повстав зі свого нерухомого спокою і випростався, то він пробив би державний дах або, що ще ймовірніше, розбив би собі ним голову».

Мабуть не вистачає у сучасному світі таких як Г.Гете велетнів науки і культури, які силою свого розуму і таланту переконали б людство більш серйозно поставитися до проблеми знищення довкілля і умов існування цивілізації. Інакше ж – сама Природа, як античний бог, обвалить на наші голови дах того величного Храму, в якому ми маємо можливість проводити свої мізерні метушливі людські життя. Перші тріщини в конструкції у вигляді кліматичних змін вже проявилися...

На економіку впливає все!

*З повагою до наших передплатників і читачів
головний редактор, к.е.н.,
заслужений економіст України
академік Академії економічних наук
України Олексій Мірошниченко*

ЗМІСТ

У Світі	2
26-а Конференція учасників Рамкової конвенції ООН щодо зміни клімату (COP26) у Глазго	4
В Україні	7
В.РЯБОШЛИК Блогосфера про «банківські тези» секретаря РНБО Олексія Данілова	8
Економічна думка	
Ми всі – добросердці вчені, стали на помилковий шлях надії на соціалістичні ідеї... (інтерв'ю з Нобелівським лауреатом Полом Самуельсоном)	13
Про економіку відверто...	18
Країна, регіон, громада	
Вивчаємо досвід децентралізації та роботу місцевих громад Польщі (день – 6)	19
Наукова дискусія	
Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ: ТRENДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ» (НУК, 12 листопада 2021 р.)	25

Гюґанн Вольфганг фон Гете (28.08.1749, Франкфурт-на-Майні, Священна Римська імперія – 22.03.1832, Веймар, Велике герцогство Саксен-Веймар-Ейзенахське) – німецький поет, драматург, прозаїк, науковець, державний діяч, театральний режисер і критик, вважається засновником порівняльної морфології рослин у галузі ботаніки та найбільшим німецьким літературним діячем сучасності – засновником сучасної німецької літератури (ред.)

суб'єктів малого підприємництва. Законодавство у сфері малого та середнього підприємництва має становити єдину систему як за взаємною узгодженістю норм, так і за цілісністю самого нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності.

Світовий досвід показує, що для успішного розвитку малого та середнього підприємництва необхідно створити правову базу його функціонування, забезпечити належним чином юридичне закріплення прав та постійне правове забезпечення з боку держави, що гарантує захист законного функціонування малого бізнесу, сприяє його розвитку. Міжнародна практика господарювання доводить, що малий та середній бізнес не може існувати без чітких та ефективних законодавчих актів. Тому формування сприятливих умов для ведення бізнесу неможливе без прийняття та реальної дії таких законів, які б чітко визначали порядок реєстрації суб'єктів малого підприємництва, умови та середовище конкуренції, банкрутство, контракти та інші аспекти підприємницької діяльності [1, 2].

Правове забезпечення і захист малого та середнього підприємництва в індустріально розвинутих країнах світу здійснюється, насамперед, через прийняття низки законів антимонopolного характеру. Для контролю за дотриманням таких законів та правил добросовісної конкуренції існують спеціальні державні антимонopolні органи.

Аналіз нормативно-правової системи регулювання вітчизняного малого та середнього підприємництва свідчить, що сучасна законодавча база є неадекватним відгуком на нові умови реформування української економіки, вона значною мірою гальмує розвиток уже функціонуючого малого та середнього підприємництва [2].

Слід підкреслити, що формування та реалізація державної політики підтримки ма-

лого та середнього підприємництва в Україні — це комплексне, широко планове завдання. З метою вдосконалення правової бази розвитку малого та середнього підприємництва тільки останнім часом було прийнято низку законодавчих та нормативних актів. Так, для впорядкування системи реєстрації суб'єктів підприємництва, спрощення цієї процедури затверджено і введено в дію нове Положення про реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності. Прийнятий порядок реєстрації позбавив чиновників безвідмовного важеля впливу на долю підприємства — «дозволити чи не дозволити».

Проблема набуває настільки масового поширення, що вимагає, у свою чергу, забезпечення парламентського контролю як ефективного державного нагляду за безумовним дотриманням посадовими особами органів державної влади і місцевого самоврядування вимог законодавства про регуляторну політику задля недопущення прийняття економічно-недоцільних і неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави в діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку.

Список використаних джерел:

1. Кобилянська Л. М. Сучасне бізнес-середовище для підприємств малого та середнього бізнесу в Україні. *Фінансово-економічне та обліково-аналітичне забезпечення підприємницької діяльності: збірник тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції*, Черкаси, 20-21 квітня 2016 р. – Черкаси: Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2016. – С.243-245
2. Швець, Г. О. Сучасне бізнес-середовище малого та середнього підприємництва в Україні. *Вісник Приазовського державного технічного університету: зб. наукових праць / ДВНЗ «ПДТУ»*. (Серія : Економічні науки). – Маріуполь, 2017. – Вип. 34. – С. 31–39.

УДК 657.7

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ АУДИТУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

Олександра Циганова

Дослідження питань аудиту доходів наведено у працях Г.М.Бескості [1], Ю.В.Борисейко [2], Н.І.Гордієнко, О.В.Харламової, М.Ю.Карпенко [3], Л.П.Кулаковської, Ю.В.Пічи

Oleksandra Tsyhanova, PhD (Economics), associate professor
Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Purpose and objectives of the audit of enterprise income

Conducted theoretical research on the audit of corporate income. Summarized the views of scientists on the purpose of income audit. Conducted a literature review of the tasks of income audit.

Keywords: audit, income, purpose, tasks, enterprise.

[4], А.П.Макаренко, М.В.Кутової [5], І.І.Сахарцевої [6], К.О.Утенкової [7] та інших.

Аудит доходів підприємства є найефективнішим методом контролю, за умови відсутності структури внутрішнього контролю, особливо перед перевіркою податковою службою. Це обумовлено здійсненням перевірки третіми особами, що дозволяє виявити помилки та максимально об'єктивно оцінити правильність ведення бухгалтерського обліку. Ключовим питанням аудиту доходів підприємства є визначення мети та конкретизація завдань аудиторської перевірки [2].

Узагальнення думок науковців стосовно мети аудиту доходів підприємства наведено в табл. 1. Літературний огляд завдань аудиту доходів, визначених вітчизняними науковцями, представлений в табл. 2.

Отже, узагальнивши думки дослідників, можна визначити мету аудиту доходів як підтвердження їх сум за видами в бухгалтерському та податковому обліку, а також у фінансовій

Мета аудиту доходів підприємства

Автор	Мета аудиту доходів
Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. [4]	Встановлення об'єктивної істини щодо достовірності, об'єктивності, правдивості й законності відображення в бухгалтерському обліку й фінансовій звітності доходів і донесення цієї істини через аудиторський висновок до користувачів інформації
Утенкова К.О. [7]	Виставлення аудитором незалежної професійної думки щодо правильності відображення у звітності підприємства інформації про доходи, отримані підприємством
Бескоста Г.М. [1]	Можливість аудитора висловити свою думку стосовно організації обліку доходів, розкрити інформацію бухгалтерського обліку відповідно діючого законодавства та підвищити оцінку ефективності використання отриманого прибутку підприємства для забезпечення подальшої безперервності діяльності
Макаренко А.П., Кутова М.В. [5]	Оцінювання достовірності, повноти, своєчасності та законності відображення доходів у бухгалтерському обліку та звітності відповідно до прийнятої облікової політики
Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Карпенко М.Ю. [3]	Встановлення повноти й достовірності, відповідності первинним документам щодо визначення доходів та формування фінансових результатів у фінансовій звітності підприємства.
Сахарцева І.І. [6]	Отримання достатніх доказів впевненості підтвердження правильності організації обліку доходів і витрат та визначення фінансового результату по видах діяльності, достовірності відображення і розкриття інформації відповідно до діючих принципів та тверджень (якісних аспектів) подання фінансової звітності і оцінка ефективності використання одержаного прибутку підприємства для забезпечення подальшої безперервної діяльності підприємства та формування частки державного бюджету з податку на прибуток
Борисейко Ю.В. [2]	Встановлення достовірності показників податкової та фінансової звітності, повноти й своєчасності відображення доходів, та відповідності методології їх обліку нормативним актам

звітності підприємства на основі первинних документів та відповідно до облікової політики.

Список використаних джерел:

1. Бескоста Г.М. Аудит : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗДІА, 2007. 85 с.
2. Борисейко Ю.В. Перевірка доходів підприємства: особливості організації аудиту. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. №1 (13). С. 92-96.

Таблиця 2

Завдання аудиту доходів, визначені вітчизняними вченими

Завдання аудиту	Утенкова К.О. [7]	Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. [4]	Макаренко А.П., Кутова М.В. [5]	Борисейко Ю.В. [2]
Контроль за дотриманням чинного законодавства щодо відображення інформації про доходи у фінансовій звітності підприємства	+	+	+	
Перевірка правильності розподілу доходів за класифікаційними групами	+		+	+
Перевірка правильності визнання та оцінки доходів	+		+	+
Перевірка правильності формування прибутку у звітному періоді	+		+	
Встановлення відповідності відображення сум доходів на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та звітності відповідно до наявних первинних документів	+		+	+
Перевірка правильності і законності відображення доходів у звітності підприємства тощо	+	+		
Перевірка достовірності показника прибутковості акцій		+		
Зіставлення показників доходів з відповідними показниками минулого року, з плановими завданнями		+		
Дотримання положень облікової політики в частині обліку доходів			+	+
Перевірка правильності використання рахунків класів 7 Плану рахунків			+	
Встановлення повноти та своєчасності відображення інформації в податковій звітності та узгодження з фінансовою			+	+

3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2007. 294 с.

4. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Київ : Каравела, 2004. 568 с.

5. Макаренко А.П., Кутова М.В. Аудит доходів від реалізації продукції як дієвий засіб підвищення ефективності діяльності підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 2. С. 18-23.

6. Сахарцева І.І. Теоретико-методологічні аспекти формування програм аудиту : монографія. Київ : Кондор, 2005. 374 с.

7. Утенкова К.О. Аудит : навч. посіб. Київ : Алерта, 2011. 408 с.